

Termoelektrana na smeđi ugljen Stanari u BiH, čiju kupovinu navodno razmatra HEP, koristi zastarjelu tehnologiju koja rezultira prekomjernim emisijama u okoliš. Zaključak je to analize koju je danas objavila organizacija CEE Bankwatch. Zelena akcija traži od HEP-a da odustane od svake namjere da kupi ili da na bilo koji način sudjeluje u vlasništvu ove termoelektrane i pripadajućeg rudnika.

Bankwatcheva analiza Usklađenost planiranih termoelektrana na ugljen na Zapadnom Balkanu i standarda o emisijama EU donosi pregled 8 ovakvih objekata uključujući TE Stanari. Iz analize je vidljivo kako su u tom objektu emisije dušikova oksida i praštine više nego što je dopušteno Direktivom o industrijskim emisijama (annex V, drugi dio). Iako su emisije uglavnom u granicama razina propisanih starom Direktivom o velikim ložištima, iz vremena kada su standardi bili niži, one i dalje premašuju vrijednosti propisane novim Referentnim dokumentom o najboljim raspoloživim tehnikama. Nisu dostupni podaci o emisijama klorovodika, ugljikovodika i žive, stoga nije moguće utvrditi bi li navedene emisije bile prihvatljive po novom BREF-u.

TE Stanari puštena je u pogon prije svega 9 mjeseci, a već se suočava s financijskim problemima. Prema pisanju medija iz BiH, cijena proizvodnje električne energije viša je od prodajne cijene. Zbog toga je TE proteklih tjedana velik dio vremena bila potpuno izvan pogona.

TE Stanari je u vlasništvu srpske tvrtke EFT kojom upravlja Vuk Hamović uz kojeg se veže nekoliko afera. Primjerice, Elektroprivreda Srbije je kupovala električnu energiju putem posrednika umjesto direktno od proizvođača te je interventno uvozila energiju po znatno višoj cijeni. Među navedenim posrednicima se ističe i EFT g. Hamovića, zbog čega je bila najavljinana istraga ne samo Elektroprivrede Srbije, nego i uvjeta pod kojima su privatne tvrtke dobivale tako unosne poslove.

HEP već mjesecima navodno razmatra kupovinu TE Stanari, o čemu je nedavno pisao Jutarnji list, kao i niz portala iz BiH. Iako je HEP očito sklon investirati u neisplative elektrane s prekomjernim negativnim utjecajem na okoliš, sudeći prema entuzijazmu kojeg su godinama pokazivali prema Plominu C, Zelena akcija smatra da moraju odmah odustati od bilo kakvih dalnjih pregovora o kupovini TE Stanari. Umjesto dugogodišnjih pokušaja izgradnje ili kupovine TE na ugljen, HEP mora napokon napraviti zaokret u energetskoj politici, izaći iz fosilnog doba i usmjeriti se na obnovljive izvore energije.

Izvor: zelena-akcija